

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра ботаніки

Затверджено
на засіданні кафедри ботаніки
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 7 від 20 лютого 2023 р.)

Завідувач кафедри _____

Віталій ГОНЧАРЕНКО

Силабус з навчальної дисципліни

«Оранжерейні і культивовані рослини»

що викладається в межах ОПП

ОПП Лабораторна діагностика біологічних систем
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 091 Біологія і біохімія

Львів 2023

Назва курсу	Оранжерейні і культивовані рослини
Адреса викладання курсу	вул. Грушевського 4, 79005, Львів вул. Черемшини 44, 79014, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра ботаніки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	09-Біологія, 091-Біологія та біохімія
Викладачі курсу	доцент кафедри ботаніки, канд. біол. наук Прокопів Андрій Іванович
Контактна інформація викладачів	andriy.prokopiv@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю, на вул. Грушевського 4, ауд. 329)
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс знайомить з різноманіттям оранжерейних та культивованих рослин, їх біолого-екологічними особливостями, поширенням у природі та використанням в озелененні. Особливістю курсу є проведення практичних занять у Ботанічному саду. Студенти ознайомляться з головними групами оранжерейних і культивованих рослин, агротехнічними прийомами та ресурсним потенціалом.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Оранжерейні і культивовані рослини» є вибірковою дисципліною для освітньої програми магістра, яка викладається в II і III семестрах в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою). Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Декоративні трав'яні й деревні рослини. 2. Оранжерейні рослини. У першому модулі розглядають місце декоративних рослин у системі рослинного світу, морфологічні та ужиткові особливості відповідних груп рослин, їх прикладне значення та використання. У другому модулі вивчають різноманіття та біологічні властивості оранжерейних рослин, особливості умов їх росту та догляду за ними.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Оранжерейні і культивовані рослини» є ознайомлення студентів з основними центрами походження культивованих рослин, головними групами культивованих рослин, особливостями їх вирощування та агротехнікою, різноманіттям декоративних деревних і оранжерейних рослин, їх біолого-

	<p>екологічними особливостями, специфікою розмноження, вирощування та використання цієї групи рослин.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барбарич А. І., Дубовик О. М., Стрелко Д. В. Жироолійні рослини України: Довідник. – К.: Наук, думка, 1973. – 132 с. 2. Бродович Т.М., Бродович М.М. Деревья и кустарники запада УССР: атлас – Львів: Вид-во «Вища школа», 1979. – 251 с. 3. Вальтер Г. Растительность земного шара. Эколого-физиологическая характеристика в 3-х томах. Том I. Тропические и субтропические зоны. Том II. Леса умеренной зоны. Том III. Тундры, луга, степи, внетропические пустыни. - М. Прогресс 1968-1975. 551, 423, 428 с. 4. Декоративні рослини природної флори України / Під ред. А. М. Гродзинського. – К.: Наук, думка, 1977. – 224 с. 5. Ефіроолійні рослини України. – К.: Наук. думка, 1969. – 192 с. 6. Жизнь растений / Под ред. А.Л. Тахтаджяна – М.: Просвещение. Т. 5-6, 1980-1982. 7. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія – К.: Вища школа, 2003. – 199 с. 8. Мінарченко В. М. Лікарські судинні рослини України (медичне та ресурсне значення). – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – 324 с. 9. Мінарченко В. М., Мінарченко О. М. Методика обліку рослинних ресурсів. – К., 2004. – 40 с. 10. Мінарченко В. М., Серeda П. І. Ресурсознавство. Лікарські рослини. Навчально-методичний посібник. – К., 2004. – 71 с. 11. Нечитайло В. А., Баданіна В. А., Гриценко В. В. Культурні рослини України.– К.: Фітосоціоцентр, 2005. – 351 с. 12. Рева М. А., Рева Н. І. Дикі їстівні рослини України. – К.: Наукова думка, 1976. – 343 с. 13. Сааков С.Г. Оранжерейные и комнатные растения и уход за ними – Л.: Наука, 1983. – 621 с. 14. Черевченко Т.М. и др. Тропические и субтропические растения закрытого грунта: справочник – К.: Наук. думка. – 1988. – 411 с. 15. Широбокова Д. Н., Нікітіна В. В., Гайдаржи М. М., Баглай К. М. Кактуси та інші сукулентні рослини. – К.: Українські пропілеї, 2003. – 110 с. 24. International code of nomenclature for cultivated plants. Quarterjack, Publishing Wimborne. – UK. 1995. – 175

	<p>p.</p> <p>25. Marshall R. The Greenhouse Gardener's Manual - Timber Press, 2014. - 256 p.</p> <p>26. Seneta W., Dolatowski J., Zielinski J. Dendrologia - Warszawa, 2021. - 544 p.</p> <p>27. http://www.theplantlist.org/browse</p> <p>28. http://www.houseplantsexpert.com/a-z-list-of-house-plants.html</p> <p>29. http://gardening.about.com/od/gardenprimer/fl/Garden-Plants-A-to-Z.htm</p> <p>30. http://gflora.com/index.php?cmd=genus</p> <p>31. http://www.dailymail.co.uk/home/gardening/article-1342699/Kew-Gardens-lists-plant-planet-huge-database-1-25million-names.html</p>
Тривалість курсу	два семестри
Обсяг курсу	120 год, з яких 10 год лекцій, 10 год практ. занять і 100 год самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історію виникнення ужиткових рослин, класифікацію ужиткових рослин та їх практичне застосування; - особливості культивування та біології розвитку, морфологічні та господарські властивості декоративних трав'яних і деревних рослин; - основні групи оранжерейних рослин та їх біолого-екологічні особливості, необхідні умови для їх розмноження і вирощування. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати види ужиткових, декоративних і оранжерейних рослин; - застосовувати отримані знання з біології та особливостей вирощування культивованих і оранжерейних рослин.
Ключові слова	рослини, ужиткові, оранжерейні, декоративні, агротехніка, догляд
Формат курсу	Заочний
	проведення лекцій, практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Наведено у табл.
Підсумковий контроль, форма	залік у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових загальнобіологічних знань.
Навчальні методи та	лекції, презентація (ілюстрація, демонстрація), екскурсії

техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	та майстер-класи у Ботанічному саду, пояснення, дискусія
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, загальноживані комп'ютерні програми і операційні системи, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. контрольний замір 1 (за темами змістового модуля 1): 35 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 35; 2. контрольний замір 2 (за темами змістового модуля 2): 35 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 35. 3. контрольний замір (виконання завдань практичних занять): 30 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 30. <p>Залік студент отримує на підставі результатів виконання ним усіх контрольних замірів протягом семестру.</p>
Питання до модульних контролів (замірів знань)	<p>Модульні контролі містять питання наступних тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія виникнення ужиткових рослин. Походження ужиткових рослин. 2. Класифікація ужиткових рослин. Прийоми вирощування ужиткових рослин. 3. Рослини, які містять крохмаль. 4. Рослини, які накопичують білок. 5. Цукри, що накопичуються в рослинах. 6. Ефіро-олійні рослини. 7. Прядильні рослини та їх використання. 8. Плодово-ягідні рослини помірних широт. 9. Рослини, які мають стимулюючу та наркотичну дію. 10. Інтродукція та акліматизація рослин. 11. Різноманіття монокультур трав'яних рослин помірної кліматичної зони. 12. Сезонність та особливості вирощування та догляду за трав'яними декоративними рослинами. 13. Дендрологічні об'єкти, що застосовуються в озелененні. 14. Особливості вирощування декоративно-квітучих кущів. 15. Сучасні тенденції у вирощуванні та догляді за декоративними деревними рослинами. 16. Формування, обрізка рослин на об'єктах озеленення. 17. Кліматичні зони Земної кулі. 18. Природні умови тропіків та субтропіків.

	<p>19. Вертикальна поясність рослин тропіків.</p> <p>20. Екологія рослин тропічного лісу.</p> <p>21. Болотні та водні рослини тропіків.</p> <p>22. Рослини субтропічних аридних зон.</p> <p>23. Головні групи тропічних і субтропічних рослин.</p> <p>24. Особливості вирощування та догляду за рослинами в оранжерейних/кімнатних умовах.</p> <p>25. Ключові чинники, що впливають на вирощування оранжерейних/кімнатних рослин:</p> <ul style="list-style-type: none"> - температура, - вологість, - освітлення, - субстрат. <p>26. Шкідники, хвороби оранжерейних/кімнатних рослин.</p> <p>27. Ефективні способи захисту рослин від шкідників і захворювань.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершенню курсу

Таблиця

Схема курсу «Оранжерейні і культивовані рослини»

Ти жде нь	Тема занять (перелік питань)	Форма діяль- ності та обсяг годин	Додаткова лі- тература / ре- сурс для вико- нання завдань (за потреби)	Термін виконан- ня
1	Походження ужиткових рос- лин, їх класифікація, прийоми агротехніки.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
2	Рослини, які містять крохмаль, цукри і білок.	Лекції – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
3	Рослини, які накопичують олію. Прядильні рослини. Стимулюючі та наркотичні ро- слини. Плодово-ягідні культу- ри.	Лекції – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
4	Інтродукція і акліматизація рослин. Екзотичні рослини.	Лекції – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
5	Декоративні трав'яні моно- культури.	Лекції – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень

6	Рослинність Земної кулі. Географічний розподіл. Царства, провінції, екологічні умови.	Лекції – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
7	Умови утримання субтропічних рослин в культурі. Особливості догляду.	Лекції – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
8	Оранжерейні/кімнатні рослиниумови. Фітопатогени та захворювання оранжерейних рослин.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
9	Колекція ужиткових рослин Ботанічного саду. QR-коди та їх супровід, технічне оснащення.	Практ. зан. – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
10	Декоративні дерева в колекції Ботанічного саду.	Практ. зан. – 1 год, самостійна робота – 8 год		1 тиждень
11	Декоративно-квітучі кущі та хвойні в колекції Ботанічного саду.	Практ. зан. – 1 год, самостійна робота – 8 год		1 тиждень
12	Особливості посадки кімнатних рослин. Грунтосуміші, дренажі, пересадка та живцювання оранжерейних рослин.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
13	Сукуленти в колекції Ботанічного саду. Особливості вирощування і догляду.	Практ. зан. – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
14	Колекція ароїдних та пальм Ботанічного саду. Особливості вирощування та догляду.	Практ. зан. – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
15	Колекція орхідних, бромелієвих Ботанічного саду. Особливості вирощування і догляду.	Практ. зан. – 1 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень
16	Шкідники та хвороби кімнатних рослин. Засоби захисту і профілактики.	Практ. зан. – 2 год, самостійна робота – 6 год		1 тиждень

Автор

Андрій ПРОКОПІВ

"Погоджено"

Голова методичної ради
біологічного факультету
Віталій ГОНЧАРЕНКО

" 15 " 02. 2023 р.

Гарант ОПШ
«Лабораторна діагностика біологічних систем»

Олена СТАСИК

" 15 " 02. 2023 р.